

**Załącznik nr 12b
do Regulaminu konkursu nr RPMP.08.06.02-IP.02-12-004/20**

STANDARD USŁUG
DOTYCZĄCY REALIZACJI PROJEKTÓW
W RAMACH PROFILAKTYKI RAKA SZYJKI MACICY

Cel Programu i projektów

Powstał Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych na lata 2016-2024. Jego celem jest zwiększenie wskaźników przeżyć chorych na najbardziej śmiertelne nowotwory. Takim jest też nowotwór szyjki macicy.

Projekty wybrane w konkursie również będą musiały realizować ten cel. Muszą doprowadzić do zwiększenia zgłaszalności na badania cytologiczne. Mogą do tego wykorzystać wszystkie rodzaje działań wymienione w Podrozdziale 2.4 Regulaminu.

W ramach Programu MOW NFZ¹ finansuje wszystkie wykonane badania spełniające wymagania programu badań przesiewowych. Badania te nie są limitowane, więc nie mogą być współfinansowane ze środków EFS.

Czego wymagamy od podmiotów, które będą wykonywać badania w projekcie?

Placówki, do których uczestniczki projektu będą kierowane na badania, **muszą mieć zawarty kontrakt z NFZ** na świadczenie badań cytologicznych w ramach programu profilaktyki raka szyjki macicy. Oznacza to, że spełniają wymagania:

- wynikające z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych w najbardziej aktualnej wersji;
- wynikające z odpowiednich odrębnych przepisów.

PAMIĘTAJ! Podmiot wykonujący badanie w projekcie dodatkowo musi:

- posiadać dostęp do Internetu,
- prowadzić elektroniczną dokumentację realizacji projektu;
- zarejestrować pacjentkę w SIMP nie później niż w dniu badania.

Jakie bariery możesz napotkać chcąc zwiększyć zgłaszalność?

Na podstawie doświadczeń z realizacji programów badań profilaktycznych możemy stwierdzić, że przyczyną niskiej wykrywalności raka szyjki macicy jest mała liczba kobiet zgłaszających się na badania cytologiczne. Celem projektów realizowanych w konkursie jest więc zwiększenie zgłaszalności do udziału w badaniach cytologicznych. By to osiągnąć projektodawcy muszą tak zaplanować zadania, aby zniwelować bariery uczestnictwa w profilaktyce.

Bariery te możemy podzielić na kilka grup:

- świadomościowe (np. brak świadomości potrzeby regularnego badania się);

¹ Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

- informacyjne (np. brak informacji o przebiegu badań, o korzyściach z ich regularnego przeprowadzania);
- finansowe (np. zbyt wysokie dla uczestniczki koszty dojazdu na miejsce badania);
- rodzinne (np. opieka nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu uniemożliwiająca albo utrudniająca udanie się na badanie);
- komunikacyjne czy transportowe (np. słaba infrastruktura komunikacyjna w miejscu zamieszkania);
- inne.

Projekty muszą zakładać wszystkie działania z możliwych, które pozwolą na pokonanie tych barier przynajmniej w części. Zadaniem projektodawcy jest taki dobór działań spośród przewidzianych w Regulaminie, aby zwiększyć udział kobiet z grupy docelowej w badaniach cytologicznych. Ocenimy, czy formy wsparcia i sposoby ich realizacji zostały odpowiednio dobrane.

PAMIĘTAJ! We wniosku o dofinansowanie trzeba dokładnie opisać:

- grupę docelową projektu, jej charakterystykę i bariery, z którymi się spotyka;
- obszar realizacji i jego cechy charakterystyczne;
- dopasowane do tego formy wsparcia.

Czego wymagamy² od działań, które możesz realizować w projekcie?

I. Działania informacyjno-edukacyjne i dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym

1. Bardzo ważny jest ich **lokalny charakter**. Mają zachęcić kobiety do profilaktycznych badań cytologicznych. Postaraj się dotrzeć do grupy docelowej zaczynając od najmniejszych społeczności.

2. Można je zorganizować na przykład w formie:

- spotkań otwartych dla dorosłych z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- spotkań w zakładach pracy,

² Wymagania opracowaliśmy na podstawie Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020, Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, Wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

- spotkań edukacyjnych w samorządach,
- spotkań edukacyjnych w trakcie imprez organizowanych przez samorzady oraz organizacje pozarządowe, a także w galeriach handlowych,
- przygotowania i dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- realizacji kampanii medialnych,
- organizacji wykładów na temat profilaktyki raka szyjki macicy dla kadr POZ oraz kadr medycyny pracy,
- **innych.**

PAMIĘTAJ! Działania muszą mieć przede wszystkim wymiar **edukacyjny**. Zależy nam na dotarciu do kobiet, które nie zgłosiłyby się do programu profilaktycznego wyłącznie na podstawie informacji, że dostępne jest badanie. Twoje zadanie polega na tym, by przekonać o znaczeniu profilaktyki te kobiety, które do tej pory nie miały świadomości, jak jest ona ważna dla ich zdrowia i życia. Katalog jest otwarty – możesz zaproponować własne sposoby prowadzenia tych działań. Ocenimy, czy Twoje uzasadnienie dla ich skuteczności jest wystarczające.

3. Planując sposób realizacji działań trzeba zwrócić uwagę na:

- teren, na którym będzie realizowane wsparcie, w tym dostępność środków transportu, zasięg i dostępność mediów itp.

PAMIĘTAJ! Zorganizowanie spotkania na terenach wiejskich może być trudniejsze – nie wszędzie znajdziesz odpowiedni lokal, sprzęt itp., nie wszędzie łatwo będzie dotrzeć. We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz poradzić sobie z takimi trudnościami.

- odpowiednie kanały informacyjne i formy spotkań dostosowane do kobiet w wieku 25-59 lat oraz innych potencjalnych uczestniczek i uczestników spotkań informacyjno-edukacyjnych,

PAMIĘTAJ! Kanał i sposób przekazu musi być dostosowany do odbiorców. We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz to zrobić.

- bariery napotymane przez kobiety,

PAMIĘTAJ! Musisz rozpoznać bariery, które napotyka wspierana przez Ciebie

grupa docelowa.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, jakie one są i w jaki sposób planujesz je zniwelować przy organizacji działań informacyjno-edukacyjnych.

- racjonalność i efektywność wydatków,

PAMIĘTAJ! Koszty działań informacyjno-edukacyjnych nie mogą odbiegać od stawek rynkowych.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja potwierdzająca racjonalność kosztów, które proponujesz.

Koszty związane z **obsługą techniczną spotkań edukacyjnych nie będą kwalifikowalne w kosztach bezpośrednich** projektu.

- zapewnienie dostępności działań informacyjno-edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami,

PAMIĘTAJ! Zapoznaj się ze Standardami dostępności – odnosimy się do nich w Regulaminie.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób zapewnisz ich spełnienie.

- wyniki Diagnozy w zakresie chorób onkologicznych w województwie małopolskim, stanowiącej Załącznik nr 11 do Regulaminu konkursu:
  - W grupie kobiet nieobjętych przesiewowym badaniem cytologicznym znaczący udział miały kobiety bardzo młode.
  - 18% Polek nigdy nie przystąpiło do badania cytologicznego – są to przede wszystkim kobiety gorzej wykształcone i z mniejszych miejscowości,
  - W 2019 roku w Małopolsce w przypadku badań cytologicznych najbardziej skuteczną metodą zachęcania do nich okazały się wizyty u lekarza specjalisty. W drugiej kolejności najskuteczniejszym źródłem informacji o przesiewowych badaniach cytologicznych są położne i pielęgniarki środowiskowe.
  - Dla zwiększenia zgłaszalności do programów profilaktycznych kluczowa jest aktywizacja kadr POZ – lekarzy, położnych i pielęgniarek środowiskowych.

PAMIĘTAJ! We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób zapewnisz rozwiązanie problemów i realizację rekomendacji wynikających z Diagnozy.

4. Do realizacji działań z zakresu edukacji prozdrowotnej musi być zaangażowana odpowiednia kadra - osoby z wykształceniem lekarskim, pielęgniarskim lub położniczym lub przez absolwenci kierunku zdrowie publiczne.

WYJĄTEK: Wymagania wobec kadry nie dotyczą działań informacyjno-edukacyjnych, które nie obejmują udzielania porad zdrowotnych oraz nie stanowią edukacji zdrowotnej, a jedynie służą przekazaniu informacji o programie zdrowotnym/programie polityki zdrowotnej/RPZ i udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytania związane z programem.

II. Zapewnienie dojazdu na badanie i z powrotem

1. Można je zorganizować na przykład w formie:

- zwrotu opłat za bilety na środki transportu publicznego szynowego (II klasy) lub kołowego;
- zwrotu opłat za korzystanie z transportu prywatnego (samochodu);
- organizacji transportu zbiorowego.

PAMIĘTAJ! Wybór formy/form musi wynikać z potrzeb i barier grupy docelowej projektu. Musisz go uzasadnić we wniosku o dofinansowanie.

2. Koszty dojazdu można rozliczyć na podstawie na przykład:

- kosztów rzeczywistych, udokumentowanych biletem/wydrukiem potwierdzającym cenę biletu na danej trasie wraz z oświadczeniem uczestnika o datach i liczbie przejazdów;
- stawki kilometrowej określonej w Rozporządzeniu Ministra Transportu w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów³;
- umowy oraz faktury lub rachunku za usługę przewozu.

PAMIĘTAJ! To Ty musisz wybrać i zaproponować odpowiedni sposób dokumentowania tych wydatków. Musi on być zgodny z przepisami prawa, jak na przykład ustawą o rachunkowości i in.

3. Planując sposób zapewnienia dojazdu trzeba zwrócić uwagę na:

- teren, na którym będzie realizowane wsparcie,

PAMIĘTAJ! Znaczenie ma odległość od miejsca zamieszkania do miejsca

³ Liczbę kilometrów pomiędzy miejscem zamieszkania i badania i z powrotem przelicza się wg stawki 0,5214 zł za km (pojazdy o pojemności silnika do 900 cm³) lub 0,8358 zł za km (samochody o pojemności silnika powyżej 900 cm³).

badania i sposób skomunikowania na tej trasie.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz poradzić sobie z ewentualnymi trudnościami uczestniczek w tym zakresie.

- stopień mobilności kobiet w wieku 25-59 lat,

PAMIĘTAJ! Może to być uzależnione od czynników zdrowotnych czy rodzinnych.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz poradzić sobie z ewentualnymi trudnościami uczestniczek w tym zakresie.

- bariery napotymane przez kobiety,

PAMIĘTAJ! Musisz rozpoznać bariery, które napotyka wspierana przez Ciebie grupa docelowa.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, jakie one są i w jaki sposób planujesz je zniwelować przy zapewnieniu dojazdu.

- racjonalność i efektywność wydatków,

PAMIĘTAJ! Koszty nie mogą odbiegać od stawek rynkowych.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja potwierdzająca racjonalność kosztów, które proponujesz.

- zapewnienie dostępności działań dla osób z niepełnosprawnościami,

PAMIĘTAJ! Zapoznaj się ze Standardami dostępności – odnosimy się do nich w Regulaminie.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób zapewnisz ich spełnienie.

III. Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

1. Można je zorganizować na przykład w formie:

- zwrotu kosztów wynajęcia opiekuna na czas udziału kobiety w badaniu;
- zapewnienia opieki przez beneficjenta.

PAMIĘTAJ! Wybór formy/form musi wynikać z potrzeb i barier grupy docelowej projektu. Musisz go uzasadnić we wniosku o dofinansowanie.

2. Koszty opieki można rozliczyć na przykład w formie:
- refundacji dla uczestniczki na podstawie umowy oraz faktury lub rachunku;
  - kosztu zorganizowania opieki (np. wynajęcie opiekuna) w miejscu zamieszkania uczestniczki lub w miejscu realizacji badania.

PAMIĘTAJ! To Ty musisz wybrać i zaproponować odpowiedni sposób dokumentowania tych wydatków. Musi on być zgodny z przepisami prawa, jak na przykład ustawą o rachunkowości, ustawą kodeks cywilny i in.
Niezbędne jest oświadczenie uczestniczki o opiece nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

3. Planując sposób zapewnienia opieki trzeba zwrócić uwagę na:

- teren, na którym będzie realizowane wsparcie,

PAMIĘTAJ! Znaczenie ma sposób skomunikowania miejsca badania z miejscem sprawowania opieki i dostęp do usług opiekuńczych na danym terenie.
We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz poradzić sobie z ewentualnymi problemami w tym zakresie.

- wiek, stopień niepełnosprawności osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którymi opiekują się uczestniczki,

PAMIĘTAJ! We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób planujesz poradzić sobie z ewentualnymi trudnościami uczestniczek w tym zakresie.

- bariery napotymane przez kobiety,

PAMIĘTAJ! Musisz rozpoznać bariery, które napotyka wspierana przez Ciebie grupa docelowa.
We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, jakie one są i w jaki sposób planujesz je zniwelować przy zapewnieniu opieki.

- racjonalność i efektywność wydatków,

PAMIĘTAJ! Koszty nie mogą odbiegać od stawek rynkowych.
We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja potwierdzająca racjonalność kosztów, które proponujesz.

- zapewnienie dostępności działań dla osób z niepełnosprawnościami,

PAMIĘTAJ! Zapoznaj się ze Standardami dostępności – odnosimy się do nich w Regulaminie.

We wniosku o dofinansowanie musi być wpisana informacja, w jaki sposób zapewnisz ich spełnienie.

Inne ważne informacje o realizacji i rozliczaniu projektów

1. Dobrze **rozpoznaj grupę docelową** projektu – jej bariery, potrzeby, oczekiwania. Przeprowadź dokładną analizę ryzyka. Zaplanuj działania, które podejmiesz w przypadku problemów z rekrutacją. To wszystko opisz we wniosku o dofinansowanie.

PAMIĘTAJ! Na etapie wdrażania projektu jesteś zobowiązany do realizacji jego założeń. **Zostaniesz rozliczony z osiągnięcia celów projektu.**

2. Upewnij się że osoba, którą rekrutujesz do projektu jest osobą w wieku aktywności zawodowej zgodnie z definicją wskazaną w Regulaminie konkursu w Podrozdziale 1.2. Pamiętaj o udokumentowaniu tego faktu.
3. Rozpocznij nawiązywanie **kontaktów z placówkami**, które będą wykonywać badanie cytologiczne dla uczestniczek Twojego projektu, **przed jego rozpoczęciem**. Unikniesz niepotrzebnych opóźnień w realizacji.
4. Dla zapewnienia większej dostępności oraz komfortu badań dla kobiet z grupy docelowej rekomendujemy zorganizowanie badań:
  - w godzinach popołudniowych lub w weekend;
  - w warunkach intymności dla kobiet objętych Programem (w oddzieleniu od pozostałych pacjentek placówki np. poprzez wyznaczenie oddzielnych terminów wizyt pacjentek objętych Programem)
5. Udział uczestniczki projektu w badaniu potwierdzi:
  - dokumentacja projektowa związana z jej danymi osobowymi,
  - potwierdzenie zrealizowania badania cytologicznego z bazy danych (SIMP).

PAMIĘTAJ! Instytucja Pośrednicząca RPO WM, z którą podpiszesz umowę o dofinansowanie projektu, może przetwarzać wyłącznie dane zgodne z zakresem wskazanym w załączniku nr 3 do umowy.

Musisz zadbać o to, aby **dokumentacja uczestniczek Twojego projektu, która będzie przekazywana do IP, nie zawierała danych spoza tego zakresu i danych wrażliwych.**

Dotyczy to przypadków, gdy o kwalifikacji do programu (i projektu) decydują

względy medyczne, a nie tylko wiek kobiety. Wtedy formularz rekrutacyjny powinien mieć adnotację np. „zakwalifikowano ze względów medycznych” i podpis lekarza. Nie można w projekcie przetwarzać danych dotyczących obciążenia czynnikami ryzyka.

6. **Działania informacyjno-edukacyjne nie mogą pokrywać się z promocją projektu**, ponieważ ta jest finansowana w kosztach pośrednich. We wniosku o dofinansowanie projektu musisz udowodnić, że działania informacyjne zaplanowane w kosztach bezpośrednich nie należą do katalogu kosztów pośrednich zgodnie z wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków.

7. Planując działania o charakterze edukacyjnym trzeba wziąć pod uwagę standardy **MSUES**⁴. Zapoznaj się z nimi.

PAMIĘTAJ! MSUES nie są obowiązkowe w tym typie projektów. Ale rekomendujemy ich stosowanie tam, gdzie jest to możliwe.

8. Przez cały okres realizacji projektu konieczne jest szczególne zwrócenie uwagi na grupy kobiet, na których ma się on koncentrować.

PAMIĘTAJ! Jeśli nie zapewnisz udziału w projekcie:

- 20% kobiet, które na podstawie SIMP nigdy się nie badały profilaktycznie w kierunku raka szyjki macicy,
- 20% kobiet zamieszkujących w miejscowościach poniżej 20 000 mieszkańców,
- 30% kobiet z obszarów „białych plam”

projekt zostanie rozliczony zgodnie z regułą proporcjonalności. Będzie to oznaczało konieczność zwrotu części przyznanego dofinansowania.

9. Realizując projekt przyjmujesz na siebie **obowiązki informacyjne**. Zwróć uwagę na te dotyczące uczestniczek Twojego projektu. Musisz je poinformować między innymi o tym, że:

- biorą udział w projekcie współfinansowanym ze środków EFS;
- udział w projekcie ma im pomóc w pozostaniu na rynku pracy lub wejściu/powrocie na rynek pracy;
- po zakończeniu udziału w projekcie mogą zostać poddane (losowemu) badaniu ewaluacyjnemu przez instytucję zewnętrzną i powinny być na nie przygotowane.

10. Jeśli wcześniej realizowałaś lub nadal realizujesz projekt w programie profilaktyki raka szyjki macicy – **wykorzystaj Swoje doświadczenia**. Zaplanuj działania, które wcześniej były najbardziej skuteczne.

⁴ Małopolskie Standardy Usług Edukacyjno-Szkoleniowych, dostępne tutaj: <https://wupkrakow.praca.gov.pl/documents/67976/6235488/MSUES%202.0/37afc63f-1936-42e8-b823-8bd534c72bb4>.

Rekomendujemy też wykorzystanie produktów wypracowanych czy zakupionych w poprzednich projektach na potrzeby nowego projektu. Dzięki temu zapewnisz powodzenie Swojego przedsięwzięcia i racjonalność wydatków projektu.

Szczególnie dotyczy to:

- wyprodukowanych materiałów edukacyjnych, jak filmy, audycje, publikacje;
- opracowanych programów szkoleń/spotkań, scenariuszy zajęć.